

Huomioita velan hallinnasta

Mika Maliranta, Labore & Turun yliopisto

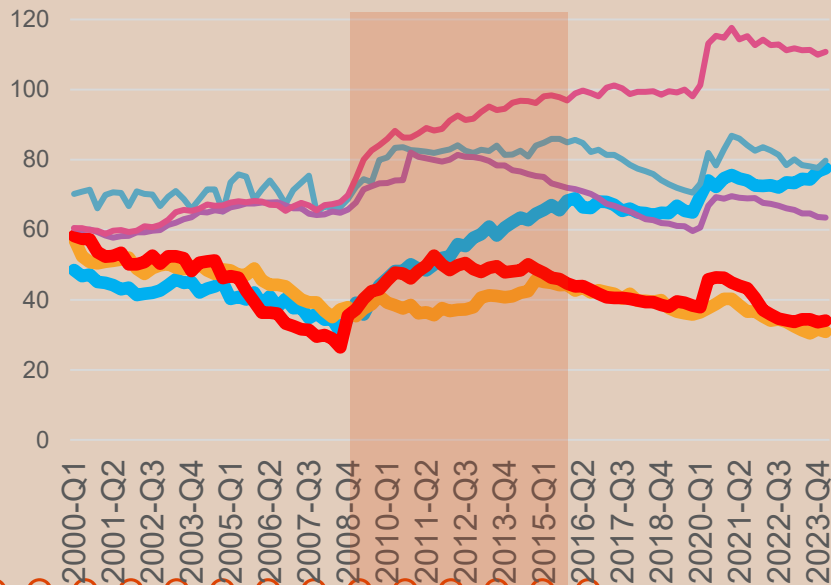
Finanssipoliittinen parlamentaarinen työryhmä, Eduskunta, 5.12.2025

Julkinen velka

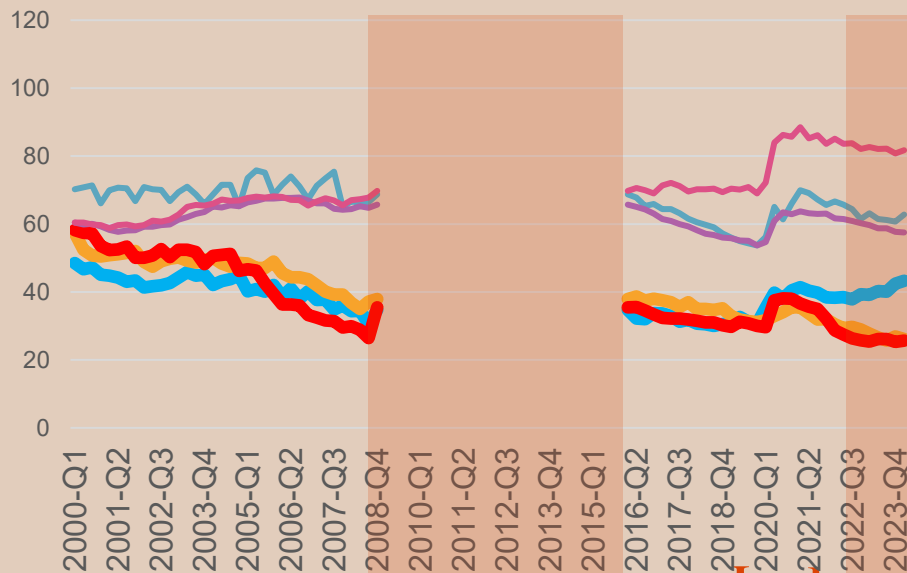
Julkinen velka / BKT, %

Suomi Ruotsi Tanska
Itävalta Saksa Ranska

Julkinen velka / BKT, %
Ilman vuosia 2009-2015

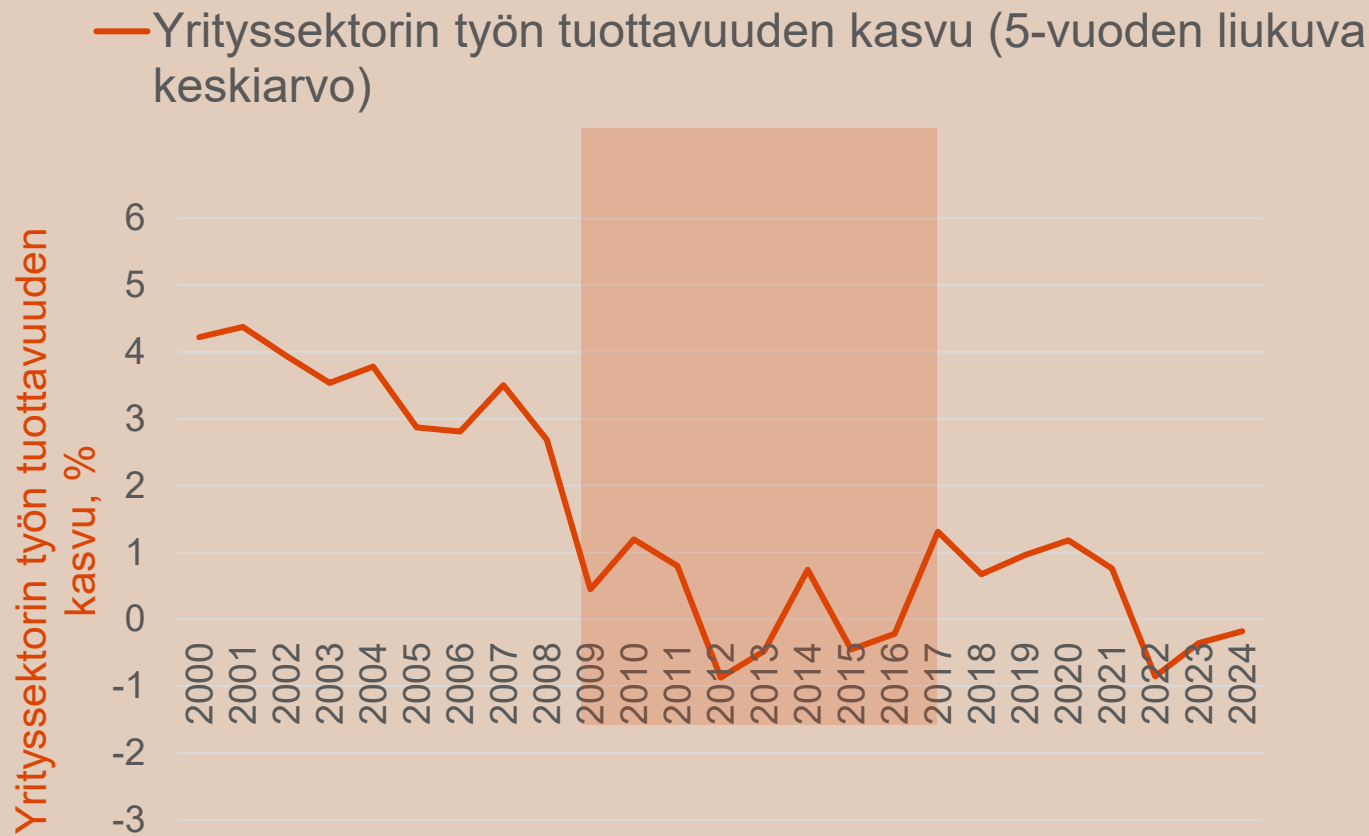
Suomi Ruotsi Tanska
Itävalta Saksa Ranska

Lähde: Eurostat

Labore

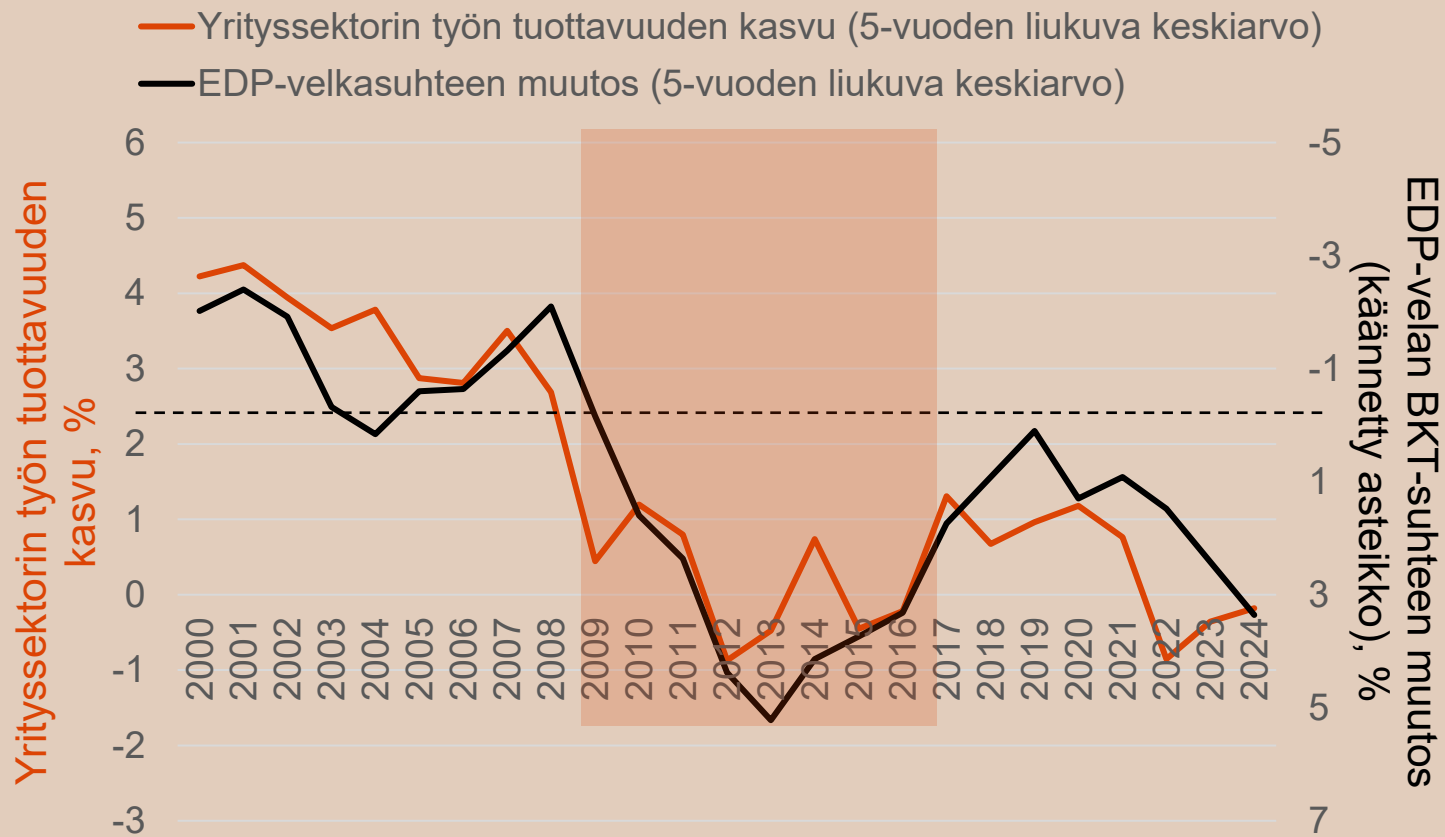
Yrityssektorin työn tuottavuuden kasvun ja julkisen talouden heikkenemisen välillä on yhteys

Lähde: Tilastokeskus
ja Eurostat.

Labore

Yrityssektorin työn tuottavuuden kasvun ja julkisen talouden heikkenemisen välillä on yhteys

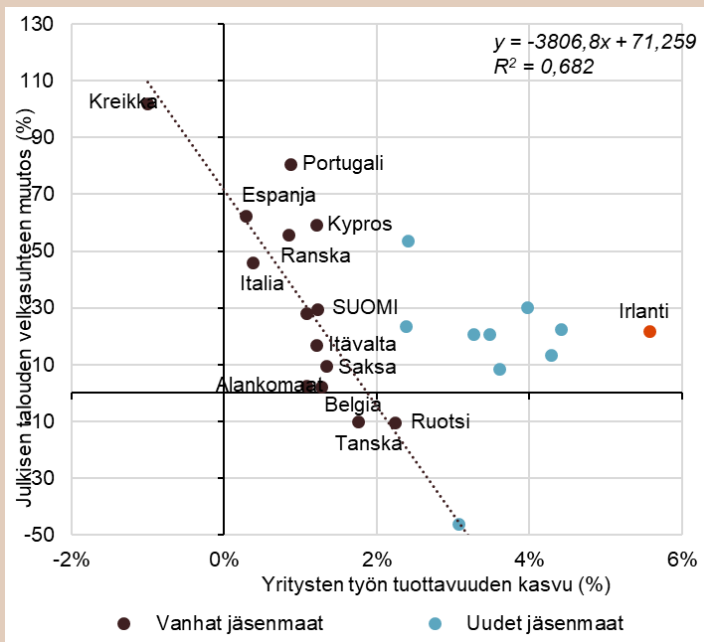

Lähde: Tilastokeskus
ja Eurostat.

Labore

Kasvu ja julkisen talouden velkaantuminen

Kasvut vuosina 2000-2020

Lähde: Maliranta 2024

Labore

Kasvu ja julkisen talouden velkaantuminen

Kasvut vuosina 2000-2020

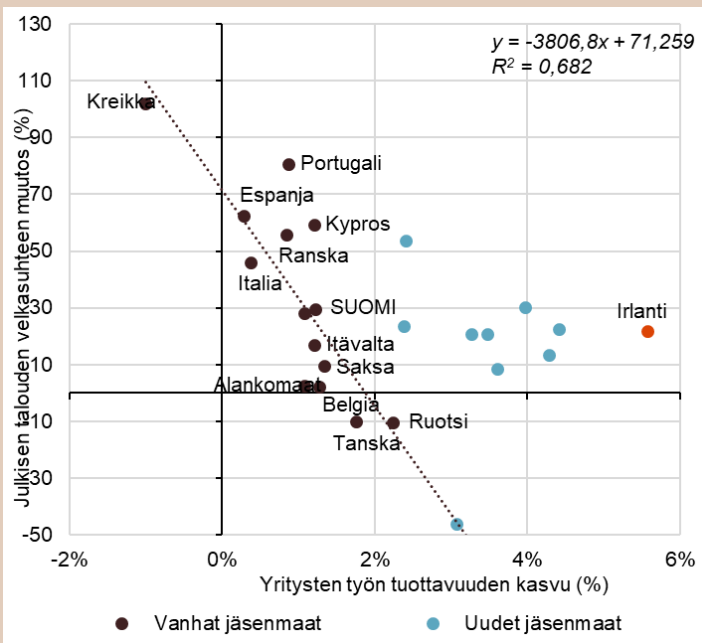
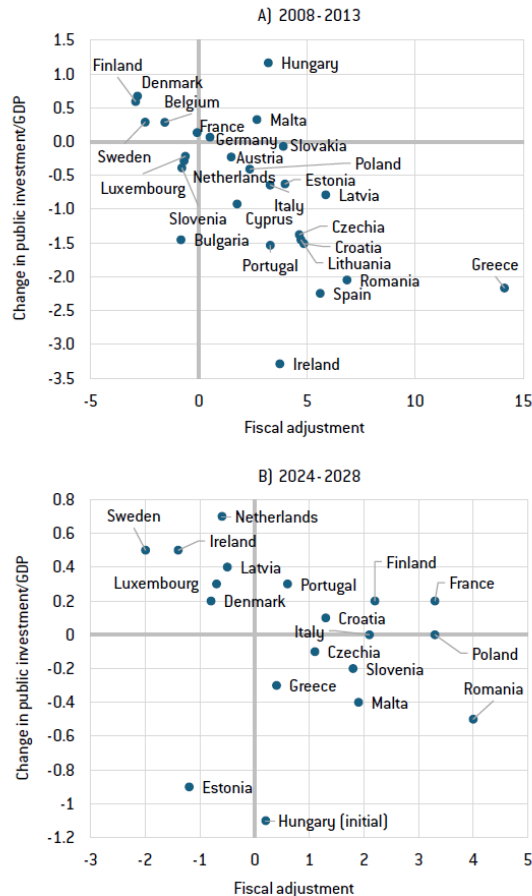

Figure 4: Fiscal adjustment is still related to the change in public investment

Lähde: Boivin, N. E., & Darvas, Z. (2025). *European Union's New Fiscal Framework: a Good Start, But Challenges Loom*. Bruegel.

Labore

Sopeutustoimet ja pitkän aikavälin kasvu

- Julkisten investointien leikkausten vaikutukset? Esim.
 - Akcigit, U., Pearce, J., & Prato, M. (2025), "Tapping into talent: Coupling education and innovation policies for economic growth", *Review of Economic Studies*, 92(2): 696-736.
 - Antolin-Diaz, J., & Surico, P. (2025), "The long-run effects of government spending", *American Economic Review*, 115(7): 2376-2413.
 - Fieldhouse, A. J., & Mertens, K. (2025), "The Social Returns to Public R&D", *National Bureau of Economic Research* (No. w33780).
- Yritysverotuksen vaikutus innovaatioihin ja pitkän aikavälin kasvuun:
 - Stantcheva, S. (2021). The effects of taxes on innovation: theory and empirical evidence (No. w29359). *National Bureau of Economic Research*.
 - Akcigit, U., Grigsby, J., Nicholas, T., & Stantcheva, S. (2022), "Taxation and innovation in the twentieth century", *The Quarterly Journal of Economics*, 137(1): 329-385.
 - Madsen, J. B., Minniti, A., & Venturini, F. (2023), "The long-run investment effect of taxation in OECD countries", *Economica*, 90(358): 584-611.
 - Cloyne, J., Martinez, J., Mumtaz, H., & Surico, P. (2025), "Short-term tax cuts, long-term stimulus", *NBER, Working Paper 30246* (revised October 2025).
 - Lichter, A., Löffler, M., Isphording, I. E., Nguyen, T. V., Poege, F., & Siegloch, S. (2025). Profit taxation, R&D spending, and innovation. *American Economic Journal: Economic Policy*, 17(1), 432-463

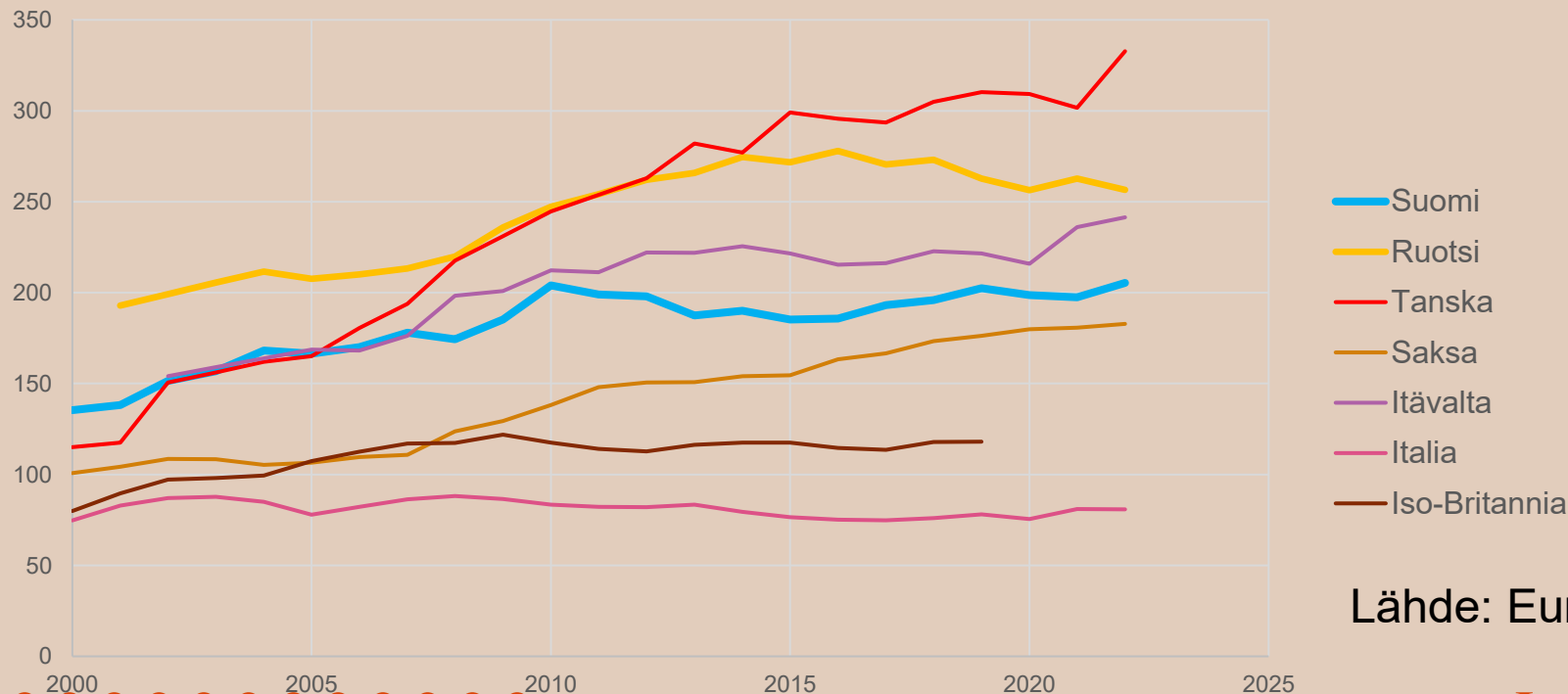

Fiskaalisen stagnaation vaara, odotuksien merkitys

- Perustuu artikkeliin: Fornaro, L., & Wolf, M. (2025). Fiscal stagnation. Universitat Pompeu Fabra, Department of Economics and Business.
- Julkisen velan ja tuottavuuskasvun välillä voi syntyä itseään vahvistava negatiivinen kierre.
- Negatiivisen kierteen riski: korkea velka → korkeat ylijäämät → korkeat verokiilat → heikko kasvu → vielä korkeammat ylijäämät.
- Kaksi vakaata tasapainoa:
 1. Fiscally sound: matalat vääristymät, korkea kasvu, alhaiset ylijäämät.
 2. Fiscal stagnation: matala kasvu, korkeat verokiilat ja korkeat ylijäämät.
- Talous voi ajautua pysyvään stagnaatiotilaan joko shokin tai pessimististen odotusten vuoksi, vaikka perusfundamentit antaisivat mahdollisuuden hyvään kasvuun.
- Ilman uskottavaa sitoutumista hallitukset nojaavat liikaa "austerityyn", koska ne eivät voi uskottavasti luvata tulevia matalampia veroja tai panostuksia julkisiin investointeihin. Tämä pitää investoinnit alhaisina ja stagnaatoriskin korkeana.

Korkeakoulujen t&k per kansalainen vuoden 2015 hinnoin ja ostovoimakorjattuna

Lähde: Eurostat